

Yunus Emre Enstitüsü dünyanın pek çok yerinde tek bir merkezde faaliyetlerini sürdürür iken Balkanlarda 11 noktada faaliyet göstermektedir. Bu durum kamu diplomasisi açısından Balkanlar ile Türkiye arasında olan tarihi ve kültürel ortaklığın etkisi de bulunmaktadır.

Resim 2: Saraybosna Yunus Emre Enstitüsü 10' uncu Yılı Kutluyor Afışı,
<https://www.yee.org.tr/tr/haber/saraybosna-yunus-emre-enstitusu-10uncu-yilini-kutluyor>,
 E.T.24.04. 2020

Saraybosna Yunus Emre Enstitüsü'nün ilk açıldığı merkezdir. Burada Türk ve Müslüman nüfusun çokluğu ve 1990 sonrası yaşadığı katliamlarda merkezin açılmasının önemini göstermektedir. Enstitü 2009 yılından bugüne Saraybosna'da faaliyetlerini sürdürmektedir. Saraybosna'da Türkçe eğitimi, "Tercihim Türkçe Projesi" ile 8000 Saraybosna' lı öğrenciye Türkçe öğretilmiştir. 140 okulu kapsayan "Kardeş okul" projesi de uygulamaya konmuştur.

Tablo 1: Yunus Emre Enstitüsü Balkan Ülkeleri Yurt Dışı Merkezleri

BALKAN ÜLKELERİ BAĞLANTI NOKTALARI	15
Arnavutluk (2)	İşkodra
	Tiran
Bosna Hersek (3)	Foynitsa
	Mostar
	Saray Bosna
Hırvatistan	Zagreb
Karadağ	Podgoritsa
Kosova	İpek

	Priştine
	Prizren
Macaristan	BudaPeşte
Makedonya	Üsküp
Romanya	Köstence
	Bükreş
Sırbistan	Belgrad

Yukarıda anlattıklarımız açısından yukarıda yer alan Tablo 1'e bakıldığında Balkan devletleri olan, Arnavutluk (2), Bosna Hersek (3), Hırvatistan (1), Karadağ (1), Kosova (3), Macaristan (1), Makedonya, (1), Romanya (2), Sırbistan (1) olmak üzere Yunus Emre Enstitüsünün toplam 15 merkezi bulunmaktadır.

Tablo 2: Yunus Emre Enstitüsü Ortadoğu Yurt Dışı Merkezleri

ORTADOĞU ÜLKELERİ BAĞLANTI NOKTALARI	6
Fas	Rabat
Katar	Doha
KKTC	Lefkoşa
Lübnan	Beyrut
Tunus	Tunus
Ürdün	Amman

Yukarıda anlattıklarımız açısından Tablo 2'ye bakıldığında Yunus Emre Enstitüsü'nün Ortadoğu bölgesinde daha az faaliyet alanı olduğu dikkat çekmektedir. Bunun çeşitli nedenleri olabilir. En önemli nedeni bölgedeki istikrarsızlık ve terör sorunudur.

Bu bağlamda bölgede faaliyet gösterilen ülkeler Suriye, Irak gibi terörün çok yoğun olduğu ülkeler değildir. Örneğin; Fas (1), Katar (1), KKTC (1), Lübnan (1), Tunus (1), Ürdün (1) Enstitünün faaliyet merkezleridir.

Tablo 3: Yunus Emre Enstitüsü Türk Cumhuriyetleri Yurt Dışı Merkezleri

TÜRK CUMHURİYETLERİ BAĞLANTI NOKTALARI	
Azerbaycan	Bakü
Kazakistan	Nur Sultan

Aynı şekilde 3. Tabloya bakıldığında ise Türk Cumhuriyetlerinin ağırlıklı olduğu Yakın Asya bölgesine çok az önem verildiği dikkat çekmektedir. Bölgede sadece Azerbaycan (1), Kazakistan (1) olmak üzere iki ülkede merkez bulunmaktadır. Bunun en önemli nedeni Rusya ve Çin'in bölgedeki etkinliği olabilir.

Görüldüğü gibi Yunus Emre Enstitüsü küresel anlamda faaliyet göstermektedir. Bu faaliyetleri açtığı Türk Kültür merkezleri aracılığı ile sürdürmektedir. Merkezin yaptığı tüm faaliyetler kamu diplomasisi kapsamına girmektedir. Bu nedenle günümüzde kamu diplomasisinin yumuşak güç olma bağlamında önemi çok büyüktür. Bu önem Enstitü'nün faaliyetlerinin de oldukça önemli olduğunu göstermektedir.

Kamu diplomasisi açısından bakıldığında Yunus Emre Kültür merkezleri Türk dilinin, Türk kültürünün, sanatının yaygınlaşmasında oldukça önemli roller üstlenmiştir. Türkiye'nin küresel anlamda doğru tanıtımın yapılması kamu diplomasisinin gücünü göstermektedir. Ayrıca bu gücün pekişmesinde başka ülkelerle olan dostluk ilişkilerinin geliştirilmesi de yine Enstitü'ye önemli görevler yüklemektedir. Yunus Emre Enstitüsü'nün yürüttüğü "Türkoloji Projesi" de kamu diplomasisi vizyonu açısından önem taşımaktadır.

Günümüzde yumuşak güç olarak kamu diplomasisi devletlerin küresel kamuoyu yaratma da ellerinde tuttıkları en önemli güçtür. Bu gücün doğru kullanımı doğru siyasal iletilerin küresel anlamda doğru yer ve zamanda doğru hedeflere atılmasıyla olmaktadır. Bu nedenlerle toplumların ufkunu açan sanatsal, bilimsel ve spor faaliyetleri kamu diplomasisinin en önemli politikalarıdır. Bu politikaları doğru kullanan devletler ekonomik ve askeri gücü zayıf bile olsa dünya üzerinde bir empati ve sevgi yaratabilmektedirler. Buna örnek olarak İskandinav ülkelerini gösterebiliriz. Belki ABD tarsi güçleri bulunmamaktadır fakat dünya üzerinde belirli bir kamu oyunun sevgisini kazanmışlardır. Bu nedenle bu ülkelere "huzur", "demokrasi" ve "barış" siyasal iletişim sloganlarını kullanarak küresel anlamda belirli bir kamuoyunun sevgisine sahiptirler.

Ayrıca küresel anlamda uluslararası arenada eğitim, bilim ve spor alanlarında gösterilen başarılarla kamu diplomasisi başarısı açısından oldukça önem taşımaktadır. Bu başarıları doğru siyasal iletişim dili ile anlatacak medyaya da sahipsenin kamu diplomasisi başarısının temellerini atıyorsunuzdur. Çünkü bir ülkenin elde ettiği başarılar o ülkenin küresel kamuoyu üzerinde cazibe merkezi olmasına neden olmaktadır.

Medya gücünün yanında iyi insan kaynağına sahip olmakta ve bu insan kaynağının hem genç hem de nitelikli olması küresel anlamda ikna ediciliğinizi artırmaktadır. Devlet olarak uluslararası arenada elde edilen her başarı sağlam kamu diplomasisi anlamına gelmektedir.

SONUÇ

Günümüzün en stratejik alanları olan kamu diplomasisi ve siyasal iletişim küresel kamuoyu yaratmanın en önemli araçlarıdır. Bu araçların medya aracılığı ile doğru kullanımı doğru algının yaratılmasını sağlamaktadır. Bu doğrultuda doğru algı yönetimi doğru tutum oluşturma ilişkisinin önünü açacaktır. Aşağıda yer alan sıralama kamu diplomasisinde izlenmesi gereken yolun taslağı olarak işlemektedir.

- Doğru Algı Yönetimi
- Doğru Tutum Oluşturma (olumlu imaj)
- Doğru Kanalın Seçimi (kullanılacak kitle iletişim aracı)
- Etkili iletişimin Oluşturulması
- İkna Olma
- Harekete Geçme

Yukarıda yer alan sıralama küresel kamuoyunun yaratılması sürecidir. Bu basamaklar doğru olarak işlerse dünyanın cazibe merkezi olunabilir. Bu basamakların öncesinde bir ülkenin önemli alt yapı etkenlerinden olan güçlü ekonomi ve iç dış siyasal işleyiş üzerine üst yapısal olarak kamu diplomasisi kurulursa başarı o devletin başarı gücü katlanarak artmaktadır.

Türkiye özellikle jeostratejik konumu, geçmişten bugüne getirdiği tarihi ve kültürel değerleri ile oldukça önemli kamu diplomasisi kaynaklarına sahiptir. Bu kaynakları Türkiye küresel anlamda markalaşmaya oluşturmak için ve olumlu bir imaj yaratılmasında kullanmaktadır. Fakat bu kaynakların kullanımı Türk kamu diplomasisi açısından ne kadar olumlu bir güç olsa da küresel haberlerde adının terör olayları ile anılması durumu Türk kamu diplomasisinde olumsuzluk yaratmaktadır. Terör olayları ve iç siyasal hayatta yaşanan olumsuzluklar negatif siyasal iletişim iletileri olduğu için Türkiye'nin kamu diplomasisi atakları zarar görmektedir. Özkan'a göre, "Türkiye henüz yeni sivil bir anayasa yapmayı başaramasa da, demokrasi ve özgürlükler konusunda geldiği yer, eskiye oranla çok daha ileri bir düzeydir" (Özkan, 2013, 9).

Bu olumsuzluklara rağmen Türkiye Cumhuriyeti küresel kamuoyu oluşturmak amacıyla çeşitli faaliyetler sürdürme çabası içindedir. Türkiye kamu diplomasisi aracılığıyla kendisini doğru anlatmak için fırsatlardan yararlanmak amacıyla Yunus Emre Enstitüsü, TİKA, TRT World, Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi gibi çeşitli kurumlar kurmuştur. Bu kurumlar aracılığıyla kendi markasını inşa etmek için uğraşmaktadır.

Sonuç olarak bakıldığında Türkiye'nin önemli ölçüde kamu diplomasisi potansiyeli bulunmaktadır. Bu nedenle kurulan Yunus Emre Enstitüsü küresel anlamda çeşitli faaliyetlerde bulunmaktadır. Bu faaliyetler görüldüğü gibi yetersiz kalmaktadır. Enstitünün, Balkanlar'da fazla faaliyette bulunduğu dikkat çekmektedir. Bölgesel güç olma bağlamında ve Balkanlarla olan tarihsel ve kültürel ortaklık açısından bu doğru bir strateji olarak görülmektedir. Bunun yanında Afrika kıtasına ve özellikle Kuzey Afrika'ya daha fazla önem verilebilir. Enstitü bu kıtada daha fazla faaliyette bulunulabilir. Ayrıca Türk Cumhuriyetlerinde faaliyetler hemen hemen yok gibi o bölgede daha fazla eğitim, sanat ve bilimsel faaliyete ihtiyaç olduğu dikkat çekmektedir. Aynı

şekilde Ortadoğu bölgesinde de terör eylemlerinin olmadığı daha güvenli ülkelerde de acil eğitim, sanat ve bilimsel faaliyetler yapılırsa Enstitü küresel anlamda daha etkili bir kurum olabilir.

KAYNAKÇA

- Altunışık, Meliha Benli (2005), The Turkish Model and Democratization in the Middle East, Arab Studies Quarterly, Vol. 27, No.s. 1 and 2, pp.45-63 (Winter and Spring).
- Aralov, S., İ., (1967), Bir Sovyet Diplomatının Türkiye Hatıraları, Çev. Hasan Ali Ediz, Burçak Yayınevi, İstanbul.
- Barth, K.,(1956), Church Dogmatics I/2: The doctrine of the Word of God. Edited by GW Bromiley and T F Torrance. Translated by H Knight and GT Thomson, Edinburgh: T&T Clark..
- Davutoğlu, Ahmet.,(2001), Stratejik Derinlik – Türkiye'nin Uluslararası Konumu, 6. Baskı, İstanbul: Küre Yayınları.
- Demenchonok, E., ve PETERSON R., T., (2009), Globalization and Violence: The Challenge to Ethics, AMerikan Journal of Economics and Sociology, Vol. 68, No:1, January.
- Elster, J., (1982), Beliefs, Bias and Ideology', Rationality and Relativism", der. M. Hollis ve S. Lukes, (Oxford, Blackwell). McLellan, D., (2005), İdeoloji (İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınlar.
- Oğuzlu, T.,(2012) "Turkey's Eroding Commitment to NATO: From Identity to Interests", The Washington Quarterly, 35 (3), ss. 153-164.
- Özkan, Abdullah, 21. Yüzyılın Stratejik Vizyonu Kamu Diplomasisi ve Türkiye'nin Kamu Diplomasisi İmkânları, https://tasam.org/Files/PDF/Raporlar/STR70_21_Yuzyilin_Stratejik_Vizyonu.pdf_66fb77c9-cd79-481e-a185-9a9c26ffe7b7.pdf, E.T. 24.04.2020.
- Shaffer, B., (2006), Introduction: The Limits of Culture, The MIT Press, Cambridge.
- Sakallıoğlu, Ü. C. ve ÇINAR, M., (2003) "Turkey 2002: Kemalism, Islamism and Politics in the Light of the February 28 Process", *The South Atlantic Quarterly*, 102 (2-3), ss. 309-332.
- Yeni Osmanlıcılık: Batıdan Kopuş mu?. Available from: https://www.researchgate.net/publication/313117912_Yeni_Osmanlicilik_Batidan_Kopus_mu, 09.10.2020).
- <https://www.yee.org.tr/tr/kurumsal/yunus-emre-enstitusu> E.T. 24.04.2020.
- <https://www.stratejikortak.com/2020/02/turk-kamu-diplomasisi.html>, 23.05.2020.